

Поводом ванредне седнице Народне скупштине која је заказана за 14. јануар 2026. године, ради расправљања о изменама и допунама више системских закона из области правосуђа¹ по хитној процедури, које је Народној скупштини предложио народни посланик Угљеша Мрдић, Друштво судија Србије истиче да се придружило саопштењу Радне групе Националног конвента о Европској унији за Поглавље 23 и са истим је у потпуности сагласно.

Доношење закона по хитном поступку је изузетак у односу на редовну процедуру који не само да искључује јавну расправу о предложеним изменама и допунама већ у знатној мери ограничава и могућност скупштинске расправе, при чему ванредне и непредвидиве околности које би овај изузетак оправдале не постоје. Супротно образложењу предлагача - да се предложеним изменама јача независност судства и самосталност јавног тужилаштва, Друштво судија указује да се злоупотребом хитне процедуре предлагања и усвајања закона суштински развлашћују Високи савет судства и Високи савет тужилаштва, ускраћивањем права да сагласно надлежностима из члана 17 тачка 25 Закона о високом савету судства, односно одредбама члана 17 тачка 26 Закона о високом савету тужилаштва, дају мишљење о изменама или допунама постојећих или доношењу нових закона који уређују положај судије, односно носилаца јавнотужилачке функције, организацију и поступање суда, односно јавног тужилаштва, као и других системских закона које суд/јавно тужилаштво примењује или је од значаја за обављање судијске, односно јавнотужилачке функције.

Друштво судија подсећа да ово није први покушај развлашћивања Високог савета судства и Високог савета тужилаштва. Почетком децембра прошле године, Министар правде је, такође по хитном поступку, поднео предлог новог Закона о Правосудној академији са пратећим изменама Закона о судијама, чијим би одредбама у случају усвајања саветима била практично одузета надлежност избора судија и јавних тужилаца.

Друштво судија се стога придружује позиву упућеном Народној скупштини Републике Србије да одустане од разматрања измена правосудних закона по хитној процедури како би се поступак усвајања системских закона одвијао у оквиру редовне, транспарентне и инклузивне законске процедуре и додатно позива извршну и законодавну власт да поштују институције Републике Србије, те да одустану од покушаја заобилажења и одузимања надлежности Високог савета судства и Високог савета тужилаштва.

¹ Предлога закона о изменама Закона о Високом савету тужилаштва, Предлога закона о изменама и допунама Закона о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштава, Предлога закона о изменама и допунама Закона о организацији и надлежности државних органа за борбу против високотехнолошког криминала, Предлога закона о изменама и допунама Закона о јавном тужилаштву и Предлога закона о измени Закона о судијама